

přeložila
Helena Lergetporer

“

Antonella Lattanzi

*Věci, o kterých
se nemluví*

”

HLAS

Věci, o kterých se nemluví

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Antonella Lattanzi
Věci, o kterých se nemluví – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

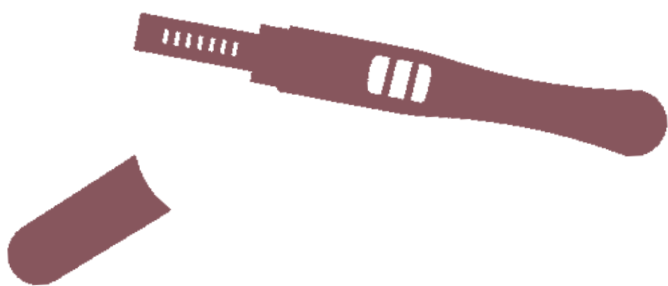
ALBATROS **MEDIA**

EDICE HLAS • SVAZEK 5

Vyšehrad

Antonella
Lattanzi

*Věci,
o kterých
se nemluví*

přeložila Helena Lergetporer

Questo libro è stato tradotto grazie a un contributo per la traduzione assegnato dal Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale italiano.

Překlad této knihy vychází s laskavým přispěním italského Ministerstva zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce.

COSE CHE NON SI RACCONTANO

© 2023 Giulio Einaudi editore s.p.a., Torino

Translation © Helena Lergetporer, 2025

Cover photo by Masha Raymers

ISBN tištěné verze 978-80-267-3263-1

ISBN e-knihy 978-80-267-3264-8 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-3271-6 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-3272-3 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

Bomby o šesté nebolí,
to jenom umírá den.

ANTONELLO VENDITTI,
„Notte prima degli esami“

Jedna

Odjeli jsme na mys Circeo, ačkoli to byla ta nejabsurdnější věc, jakou jsme mohli udělat. Ta nejnebezpečnější.

Už měsíce jsme jako duchem nepřítomní. Příliš mnoho měsíců. Jsme jako duchem nepřítomní a máme pocit, že společně s námi je duchem nepřítomný i celý svět. Lékaři, hrstka kamarádů, kteří vědí, i všichni – většina lidí, které známe, které milujeme –, kteří nevědí nic.

Odjeli jsme na Circeo, kde není telefonní signál, kde není připojení k internetu, kde se před tebou, když vyjíždíš nebo sjíždíš po serpentýnách, tyčí vysoké a drsné skály mysu, na němž se ne zas tak dávno odehrály strašlivé věci, a ty víš, že jsi sama. Pokud nastane nouzová situace, jsi sama. Pokud umřeš, jsi sama.

Natáhnou se na postel vedle Andrey, ale jímá mě hrůza. Naše postel stojí u stěny v přímořském domku, který jsme si vybrali v březnu (v březnu 2021) – kdy se to všechno právě stalo, ale ještě jsme nevěděli, že může být i hůř. Nade mnou se hrozivě vypíná kout, do něhož je zaklíněna postel, hora, na kterou jsme se přijeli zašít, abychom nemuseli s nikým komunikovat. Hrůza, kterou pociťuju, je vyšší a temnější než tahle hora.

Andrea si čte knížku. Já poslouchám, co se děje v mém těle, a cítím, jak ze mě vytéká krev, což se děje už od února. Teď máme červen. Kapky krve, krvavé chuchvalce, proudy, vědra krve. Teď, když ležím, vytéká ven plynule a bez

konce a já si říkám nedýchej. Když přestaneš dýchat, třeba to krvácení skončí.

Jenomže Andreovi přiznat nemůžu, že se tak strašně bojím, jinak mi řekne: Vrátime se do Říma.

A to já nemůžu. Nemůžu to vzdát. Nemůžu kapitulovat před vším tím trápením. Chci si užít červen na Circeu, chci mít právo pokusit se dát svůj život zase do pořádku, chci mít právo sedět u moře, na plochých a ohlazených útesech bez toho, abych všude cítila bolest. Chci mít právo říct: odmítám všechno, co se stalo, odmítám realitu, odmítám, že se to mohlo stát mně. Že se to děje mně. Nechci se smířit s tím, co se stalo. Nechci, aby se to stalo.

Ležím na posteli, vložkou mi prosakuje objemnější, vytrvalejší proud. Otočím se k Andreovi. „Jak ti je?“ ptá se mě.

Ale už to ví. Pokud jsem se otočila, abych se na něho mohla podívat, ví to.

„Krev,“ říkám.

Nejradši bych se rozbrečela a vyličila mu, jak velký mám strach. Nejradši bych mu řekla, odvez mě do Říma, odvez mě do nemocnice. Ale nemůžu. Když se tváříš, že nemáš všude krev, tak tam není. Říkám „krev“, jako bych říkala „promiň“.

„Kolik?“ ptá se.

Tahle odpovědnost, která je jen moje, která může být jen moje, odpovědnost určit, kolik krve ztrácím, jestli jí ztrácím moc, mě dohání k šílenství. Nikdo mi nemůže pomoci zjistit, kolik krve to je.

„Možná jen málo,“ zalžu. „Nezkusíme spát?“

Je červen a já nespím už celé měsíce, v noci ani ve dne. O mnoho měsíců později nebudu pořád ještě schopná spát. Budu se budít v jednu, ve dvě, ve tři, ve čtyři, každou noc. Nikdy nebudu spát přes den. Co kdybych vykrvácela a ani si toho nevšimla?

„Já nevím,“ odpoví. „To musíš vědět ty.“

Odpovědi hledá u mě. Jako jediná vím, *kolik* té krve je. Jestli je jí moc. („Krev není žádná legrace,“ prohlásil můj gynekolog, „vydrž to, dokud to půjde. Ale jestli to nepřestane, upaluj na pohotovost.“) Kolik je *moc krve*? Řekněme, že když se někdo náhodou řízne a chvíli to krvácí, hned se uvažuje o tom, jestli nemusí do nemocnice. Když to vezmu takhle, tak je té krve moc už moc měsíců. Únor, březen, duben, květen, červen. Cpu do sebe hemostatikum. Jmenuje se Tranex 500 mg, беру šest tablet denně. To je maximum. Někdy si potají vezmu i tři nebo čtyři tablety navíc. Ampule jsou lepší, to vím, účinkují rychleji: člověk je vypije a lék jde rovnou do krevního oběhu. Jenomže ampule jsou ze skla a v rukou se mi vždycky rozlomí, protože když je otvírám, celá se třesu. Třesu se po celém těle, od hlavy až k patě; jako bych měla epilepsii, jako bych sebou zmítala. V nemocnici mi tvrdí, že Tranex se tolik měsíců brát nesmí, že je to hodně nebezpečné.

Slovník. Slovo: *nebezpečí*. Opak: *bezpečí*. Pro mě to ale neplatí. Já jsem se ke slovu nebezpečí za ty měsíce naučila přiřazovat jiný opak: přežití. Když si mám vybrat mezi nebezpečím a přežitím, musím zvolit přežití. Den po dni, hodinu po hodině. Vůbec nemyslím na to, *kolik* různých nebezpečí mi hrozí. Nemůžu na to myslet. Krev kašle na léky, které беру. Moje krev kašle na všechno. Tryská.

„Kolik je tý krve?“ ptá se mě.

„Nevím,“ odpovídám.

„Co chceš dělat? Vrátime se do Říma?“

Já musím rozhodnout. Nikdo to nemůže udělat za mě, a ne proto, že by nechtěl. Problém je v tom, že nikdo není v mém těle. Jsme tady, na Circeu, protože jsem to tak chtěla. Protože jsem se toho domáhala. Nejradši bych měla nějakou odměrku, která by mi řekla, *kolik* centilitrů krve ztrácím, *kolik* litrů, a potvrdila mi, že je to takhle v pořádku. Že je to ještě únosné.

Jenomže když se mě Andrea ptá, jestli se vrátíme do Říma, můžu mu odpovědět jen ne. Řím znamená přiznat,

že se tohle všechno děje. Řím znamená pohotovost a nevyhnutelnou a příliš riskantní operaci.

„Ne,“ říkám.

„Určitě?“

„Určitě.“

Srdce mi každou chvíli vyskočí z hrudi. Všechno mě bolí. Nohy, ruce, záda, břicho, hlava a cítím se tak slabá, tak strašně slabá. Můj hemoglobin už měsíce prudce klesá, navzdory železu, kyselině listové, vitaminu B, vitaminu D, navzdory transfuzím, navzdory hemostatikům, pořád klesá. Už nezvládnou vyjít do schodů. Jít na procházku. Popadám dech, i když jdu jen z ložnice do koupelny. Srdce bije jako splašené, i když jenom zvednu boty.

„Můžeš zůstat ještě chvílku vzhůru?“ ptám se.

Hlava mi říká: jsi blázen, okamžitě jeď do Říma, okamžitě jeď na pohotovost, a mezitím se po každém nadechnutí vyvalí ven další krev. Nadzvednu příkrývku a s hrůzou si trochu odhrnu kalhotky. Nechci se tam dívat, ale musím. Nikdo to za mě neudělá. Podívám se na kalhotky. Jsou červené. Jasně červené. Ložní prádlo je zakrvácené i přesto, že mám čtyři inkontinenční vložky přes sebe. Musím spát v kraťasech a s ručníkem omotaným kolem těla. Ale stejně nebudu spát.

„Jo,“ odpovídá. „Víš určitě, že se nemáme vrátit?“

To je šílená otázka. Nikdo by se nezahrabal na mysu Circeo, bez internetu, bez telefonu, bez jakéhokoli komunikačního prostředku, půldruhé hodiny od Říma, přičemž jediná silnice, po níž se dá dorazit do města, je tmavá a zdevastovaná Pontina. Nikdo. My ano. Já ano.

Jsme blázni. Já jsem byla blázen vždycky, Andrea nikdy. Teď se na něj ale moje šílenství začíná přenášet.

„Jo,“ říkám.

„Dobře.“

Jsme dva blázni a po chvíli zavřu oči a on zavře oči a zhasne světlo. V hlavě se mi vždycky objevovaly příšery. Ale teď

už to nejsou ani příšery. Jsou to pevné organismy z krvavé želatiny, kostičky krve, a já cítím, jak ze mě vycházejí ven. A nechci, aby to, co ze mě vychází, byla krev. To nemůže být pravda. Není to pravda.

Zavřeme oči a jsme dva blázni a já tu noc na Circeu jen šťastnou náhodou usnu a milionkrát se probudím, zatímco šumění moře, které jsem vždycky milovala, zní čím dál hroživěji; jen šťastnou náhodou nespím ani o chvílku déle. Jen šťastnou náhodou v těch měsících, v únoru, březnu, dubnu, květnu, červnu 2021, nespím ani o chvílku déle. Tu chvílku, v níž umřu zaplavená svojí jasně červenou krví.

Dvě

Tenhle příběh začíná ve chvíli, kdy se konečně rozhodnu.

Nikdy jsem nemyslela na ty dvě děti, které jsem si nechala vzít.

I teď, co je pořád dokola počítám – je jich pět a nemůžu nemyslet na to, že je jich pět, těch dětí, které už nemám –, i teď, co bych pokaždé, když jsme spolu o samotě, svému partnerovi nejradši řekla, že jsem je bývala měla chránit, starat se o ně, milovat je, to dělá rodič, to dělá matka, bývala jsem je měla chránit, aby si neodřely kolínka, aby je nebolel první zoubek, aby je nebolelo břicho, aby se vyhnuly prvním hádkám s jinými dětmi, bývala jsem je měla chránit před zimou, bývala jsem je měla chránit před horkem, vodit je k moři jen brzo ráno nebo pozdě odpoledne, natírat je krémem, aby se nespálily, učit je, že moře je hodné, je to kamarád, že psi jsou hodní, jsou to kamarádi (ale bývala jsem je měla chránit taky před psy, vysvětlit jim, že to nejsou hračky, že když se blížíš ke psovi, musíš mu nejdřív před čumák nastavit ruku, otevřenou dlaň na důkaz, že mu nechceš ublížit, nechat si ji očichat, sledovat, jak se ten pes tváří, sledovat, jestli vrtí ohonem, jestli ztuhne, ne všichni psi jsou stejní a ne všichni mají náladu nechat se pohladit), ukázat jim kraj, kde jsem se narodila, a doufat, že si ho zamilují, bývala jsem jim měla vysvětlit, že tohle je dědeček, tohle je babička (strašně mě bolí pomyslení, jak by naši byli štěstím bez sebe, kdybych jim řekla, jsem těhotná, jsem těhotná, jsem těhotná,

jsem těhotná, jsem těhotná, pětkrát, a přitom jsem jim to neřekla ani jednou), bývala jsem je měla chránit před strachem ze tmy, před strachem ze smrti, před strachem, že umřu, před strachem, že umřou jejich otcové, bývala jsem jim měla vysvětlit, co můj otec vysvětlil mně, když jsem se bála věčného života, o kterém nás učili v kostele (do kostela bych je nevodila, takže by možná měly strach ze smrti, ale život věčný a smrt jsou jedno a totéž), bývala jsem jim měla říct, jako kdysi řekl můj otec mně, že dokud na nás někdo vzpomíná, tak jsme neumřeli, a dodnes si na ta slova vzpomínám, jak moc mě utěšila, a jak moc by bývala utěšila moje děti, ta dědečkova slova znějící z mých úst, zatímco je jako vzorná máma přikrývám až po bradu. Ani teď, co jsem přesvědčená, že jsem příšerná matka, protože místo abych své děti chránila, měla jsem svůj podíl na tom, co je zabilo, na ty dvě první děti, které jsem si nechala vzít, nemyslím nikdy.

Nebo lépe řečeno, dřív jsem na ně nikdy nemyslela.

Nemyslela jsem na ně, protože to bylo něco tak velkého, že se na to myslet nedalo, protože jsem v přítomnosti nechtěla být výslednicí všeho zla, které mě potkalo nebo které jsem způsobila v minulosti. Nemyslela jsem na ně, protože jsem je nechtěla pojmenovat, ty děti, které jsem nikdy neměla. Protože nechci myslet na to, kolik by jim bylo teď a kolik teď. Protože se nechci někam vracet a vzpomínat na ně. Nemyslela jsem na ně, protože když se mi ostatní – kamarádky, známé, kolegyně – svěřovaly se svými potraty, měla jsem na jazyku ten svůj příběh, výhradně svůj. Nejradši bych jim řekla: Já vím. Já to chápu. Já jsem se rozhodla jít na potrat. Ne jednou, dvakrát. Měla jsem to na jazyku a pokaždé už to bylo skoro venku. Ale nakonec jsem nemohla. Když někomu předáš tak velkou část sebe, jak se potom můžeš chránit? Když někomu předáš svá nejniternější tajemství, bolí pak ještě víc. Protože od toho okamžiku existují.

Nikdy jsem na ně nemyslela.

Nepovažovala jsem se za někoho, kdo o sobě nic neříká. Za takovou jsem se nikdy nepovažovala. Teď vím, že taková jsem. Že mám v hlavě přehradu, za níž jsou schované všechny věci, které opravdu bolí. A tyhle věci nechci nikomu vyprávět. Na tyhle věci nechci vůbec myslet. Chci, aby nikdy neexistovaly. A když o nich nemluví, tak neexistují.

A vůbec, i v těch vzácných chvílích, kdy bych o nich mluvit chtěla, jak bych to měla udělat? Moji nejbližší kamarádi, ti, s nimiž si říkáme, že jsme jako jedna rodina, nic nevědí. Jak bych jim po desítkách let, kdy se známe, mohla říct: Hele, jednu důležitou věc jsem ti neřekla?

Jak by se na mě dívali? Mysleli by si: Proč jsi mi něco takového neřekla?

A co bych jim na to odpověděla?

Odhalování bolestivých tajemství dokáže otrávit a rozbít důvěrnou atmosféru příjemného večera, kdy si se sklenkou vína v ruce povídáme, co jsme ten den zažili.

Jak by se potom dalo změnit téma a mluvit o práci, našich milostných vztazích, našich sexuálních dobrodružstvích, našich obavách, našich radostech, kdybych na vás vychrlila podobnou bolest?

Nebaví mě se rmoutit. Nesnáším to.

Nikdy jsem to nikomu neřekla. Vědí to jen otcové těch dětí.

To všechno za tím bylo, je to tak. A pak tu byla hanba. Pokaždé když jsem šla na prohlídku ke gynekologovi, ptali se mě: Byla jste někdy těhotná?

Ne.

Na potratu?

A já, sebejistě: Ne.

Pokaždé když jsem šla k jiným lékařům, ptali se mě: Byla jste někdy na operaci?

Ne.

Měla jste někdy celkovou anestezii?